

European Heritage Days
Journées européennes
du patrimoine

DGII/PAT/JEP(2021)06

päivitetty 13.7.2021, suomennettu 17.8.2021, suomennosta päivitetty 23.8.2021

**Euroopan kulttuuriympäristöpäivät, European Heritage Days
Euroopan neuvoston ja Euroopan unionin yhteinen ohjelma**

**Kulttuuriympäristön tekijät,
Young European Heritage Makers
-kilpailu lapsille ja nuorille
#HeritageMakers, #EuropeanHeritageDays**

Kilpailuohjeet ryhmänohjaajille

Miksi kilpailu järjestetään?

Kulttuuriympäristön tekijät -kilpailun tavoitteena on:

- (1) Kerätä kokemuksia ja kertomuksia, miten lapset ja nuoret näkevät oman paikallisen ympäristönsä ja kulttuuriperintönsä osana Eurooppaa. Tutustumiskohteena voi olla aineellinen kulttuuriperintö (kuten muistomerkki, rakennus tai maisema) tai aineeton yhteisöllinen kulttuuriperintö (kuten tanssi, laulu, saunominen tai muu paikalliskulttuuriin liittyvä perinne). Luovat lähestymistavat ovat erittäin tervetulleita!
- (2) Tunnistaa ja tehdä näkyväksi nuorten ajatuksia ja toimintaa.
- (3) Nostaa tulevat kulttuuriympäristön tekijät (#HeritageMakers) esiin ja auttaa heitä verkostoitumaan eurooppalaisten ikätovereidensa kanssa.

Miten kilpailuun voi osallistua?

Kilpailuun osallistutaan kertomalla lasten ja nuorten näkemys eurooppalaisesta ulottuvuudesta sekä eurooppalaisten arvojen¹ ilmentymisestä omassa kulttuuriympäristössään ja kulttuuriperinnössään.

Osallistuminen on helppoa:

1. Ryhmänohjaaja ilmoittaa alustavasti ryhmänsä osallistumisesta sähköpostiosoitteeseen: hanna.hamalainen@ym.fi.
2. Tutkikaa yhdessä ympäristöänne ja kulttuuriperintöänne ja etsikää vastausta kysymykseen:
 - *Mitä on eurooppalainen kulttuuriperintönne?*
3. Luokaa vastauksestanne yhteenveto, joka voi olla:
 - enintään 5 minuutin pituinen video *tai*
 - valokuva, maalaus, piirustus tai muu visuaalinen esitys, jonka liitteenä on enintään 800 sanan pituinen kirjallinen kuvaus.
4. Ladatkaa ryhmätyönne sekä osallistujista pyydyt tiedot www.europeanheritagedays.com -sivulle. Huomaattehan, että työt ja osallistujatiedot tulevat sivustolle julkisesti nähtäville. Ryhmänohjaajan tulee huolehtia luvista liittyen lasten/nuorten osallistumiseen sekä henkilötietojen ja töiden julkaisemiseen.

¹ Odotamme kertomuksia, joiden laatijat kertovat eurooppalaisesta kulttuuriperinnöstä ilmentäen Euroopan neuvoston määrittelemiä ihmisoikeuksiin, demokratiaan ja oikeusvaltioperiaatteen liittyviä arvoja.

Kysymyksiä kulttuuriperintöön tutustumisen ja kilpailutehtävän laatimisen avuksi

- Mitä kulttuuriperintö sinulle merkitsee?
- Mitä tiedät eurooppalaisesta kulttuuriperinnöstä?
- Mitä eurooppalaisia tarinoita liittyy sinun kulttuuriympäristösi ja kulttuuriperintösi?
- Mikä on kiinnostavin kulttuuriperintösiin liittyvä ilmiö? Onko se oman kulttuuriperintösi erityispiirre vai esiintyykö se myös muissa maissa?
- Miten tarinan kulttuuriperinnöstänne voisi kertoa kuvien ja sanojen avulla?

Lapsia kannattaa pyrkiä kannustamaan omaehtoiseen kulttuuriperinnön tutkimiseen sen sijaan, että heille kerrottaisiin, mitä kulttuuriperintö on ja mitä se ei ole. Toiminnan tarkoituksena on ymmärtää, miten lapset hahmottavat kulttuuriperinnön käsitteen.

Ketkä voivat osallistua?

Kilpailu on avoin ryhmille, jotka asuvat Suomessa ja muissa kilpailuun osallistuvissa maissa, ovat kilpailutöiden jättöhetkellä alle 18-vuotiaita sekä kiinnostuneita tarkastelemaan ja tutkimaan ympäristöään ja kulttuuriperintöään ja heittäytymään osallistumisen kautta sen osaksi.

Kilpailussa on kaksi sarjaa: 6–10- ja 11–17-vuotiaat. Jos ryhmään kuuluu osallistujia kummastakin sarjasta, ryhmä osallistuu vanhemman ikäryhmän sarjaan.

Ryhmällä tulee olla ryhmänohjaaja. Ohjaajana voi toimia vain vakiintuneessa lasten ja nuorten parissa toimivassa organisaatiossa työskentelevä henkilö, jonka rikostausta on selvitetty työnantajan toimesta.

Kuinka ryhmät voivat tutustua kulttuuriperintöön?

Voitte tutustua teitä kiinnostavaan kulttuuriperintöön eri tavoin, keskustellen, verkkoaineistoihin tutustuen tai vaikkapa tietokilpailun avulla. Voitte vieraila paikallisessa kulttuuriympäristökohteessa, esimerkiksi kiinnostavassa rakennuksessa, paikallismuseossa, lähimetsässä, kirjastossa, matkailukohteessa tai arkeologisella kohteella.

Lapset voivat myös tutustua oman perheensä kulttuuriperintöön haastattelemalla vanhemman sukupolven edustajia. Samalla voi oppia uutta omasta yhteisöstä ja paikkakunnasta. Lapset voivat selvittää miten ihmiset aiemmin elivät ja puukeutuivat, miten he viettivät vapaa-aikaansa ja millaisissa ammateissa he toimivat. Liittyykö asuinpaikkaanne omaleimaisia tarinoita, historiallisia tapahtumia tai perinteitä? Onko paikkakunnallenne muuttanut historian varrella ihmisiä muista Euroopan maista? Mitä perinteitä he toivat mukanaan?

Ryhmien ohjaajien rooli

Ryhmän ohjaajan tehtävänä on auttaa lapsia ja nuoria tutustumaan heidän paikalliseen kulttuuriperintönsä. Ohjaajina voivat toimia lapsi- ja nuorisoryhmien ohjaajat nuorisjärjestöissä sekä varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa työskentelevät opettajat. Ohjaajina voivat toimia myös erilaisissa kulttuuri- ja koulutusalan organisaatioissa ja yhdistyksissä (esim. museot, kirjastot ja nuorisotyö) työskentelevät henkilöt, jotka työskentelevät lasten ja nuorten kanssa.

Huomioitahan, että ryhmän ohjaajana voi toimia vain vakiintuneessa lasten ja nuorten parissa toimivassa organisaatiossa työskentelevä henkilö, jonka rikostausta on selvitetty työnantajan toimesta.

Ryhmän ohjaajan tehtävänä on varmistaa, että toiminta ei ole ristiriidassa Euroopan neuvoston lasten turvallisuutta koskevan ohjeistuksen kanssa. Toiminnan suunnittelu ja sen toteuttaminen tulee olla Euroopan neuvoston oppaan [Listen – Act – Change Council of Europe Handbook on children's participation for professionals working for and with children](#)” mukaista, jonka avulla voidaan varmistua toiminnan turvallisuudesta, eettisyydestä sekä osallistavuuden periaatteen toteutumisesta. [EU:n lasten oikeuksien strategia ja Euroopan lapsitakuu](#) lukeutuu niin ikään tärkeäksi asiakirjaksi, sillä sen pyrkimyksenä on taata jokaiselle Euroopan ja maailman lapselle yhtäläiset oikeudet ja vapaus elää ilman syrjintää, syytöksiä tai uhkailua.

Kilpailutöiden arviointiperusteet

Työt arvioidaan seuraavin perustein:

- Omaleimaisuus ja luovuus
- Miten tarina vastaa seuraaviin kysymyksiin:
 - Mitä kulttuuriperintö merkitsee sinulle?
 - Mitä tiedät eurooppalaisesta kulttuuriperinnöstä?
 - Mitä eurooppalaisia tarinoita liittyy kulttuuriympäristösi?
 - Mikä on kiinnostavin kulttuuriperintösi liittyvä ilmiö? Onko se oman kulttuuriympäristösi erityispiirre vai esiintyykö se myös muissa maissa?
- Miten tarina on onnistuttu kertomaan kuvien ja sanojen avulla?

Julkaistavien töiden valintaperusteet

Kaikki sääntöjen mukaiset kilpailutyöt julkaistaan osana Kulttuuriympäristön tekijät -ohjelmaa ja ne saavat osakseen Euroopan laajuista huomiota. Kertomukset julkaistaan niiden alkuperäiskielellä.

Palkinnot

Kansallinen taso

Kaikki lähetetyt työt julkaistaan www.europeanheritagedays.com -sivustolla sen jälkeen, kun kansalliset koordinaattorit ovat varmistaneet, että ne täyttävät kilpailuehdot. Kaikki osallistujat saavat sähköiset kunniakirjat.

Kummankin ikäryhmän paras työ saa 200 euron rahapalkinnon käytettäväksi ryhmän yhteiseen retkeen tai muuhun yhteiseen toimintaan.

Euroopan taso

Kummankin ikäryhmän voittajat saavat mahdollisuuden esitellä kilpailutyönsä verkossa järjestettävässä palkintojenjakotilaisuudessa. Voittajille jaetaan lisäksi kunniakirjat.

Kilpailun aikataulu

1.9.–31.10.2021 – Kulttuuriperintöön tutustuminen ja kilpailutöiden lähetys

1.11.–10.11.2021 – Karsinta kansallisella tasolla ja kahden parhaan työn valinta, yksi työ kummastakin ikäryhmästä

12.11.–26.11.2021 – Kilpailutöiden arviointi Euroopan tasolla

26.11.2021 – Voittajien julistaminen

8.12.2021 – Online-palkintojenjakotilaisuus, jossa voittajat pääsevät esittelemään kilpailutyönsä.

Mitkä Euroopan kulttuuriympäristöpäivät?

Euroopan kulttuuriympäristöpäivät (englanniksi *European Heritage Days – EHD*) on Euroopan asukkaille suunnattu osallistava kulttuuritapahtumien kokonaisuus, jota vietetään eri puolilla Eurooppaa. Euroopan kulttuuriympäristöpäivät järjestetään vuosittain 50 Euroopan kulttuuriyleissopimuksen allekirjoittajavaltiossa. Vuosittain päivillä järjestetään jopa 70 000 paikallistapahtumaa, joissa vierailee arviolta 30 miljoonaa kävijää. Kulttuuriympäristöpäivät on Euroopan neuvoston ja Euroopan unionin yhteinen ohjelma, joka ilmentää ainutlaatuisella tavalla miljoonien Euroopan asukkaiden aloitteellisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Vuoden 2021 Euroopan kulttuuriympäristöpäivien teema on Heritage: All Inclusive. Suomessa teemaa toteutetaan nimellä Rajaton ja avoin.

Miksi Euroopan kulttuuriympäristöpäivillä halutaan kuulla lasten ja nuorten ääntä?

Lapsilla ja nuorilla on erityisen tärkeä rooli kulttuuriperinnön säilyttämisen ja vaalimisen kannalta. Kulttuuriperinnön näkökulmasta heidän luovuudessaan ja toiminnassaan piilee merkittävä voimavara.

Kilpailuun osallistuminen voi tarjota omaan kulttuuriperintöön suuntautuvan tutkimusmatkan, jonka aikana etsitään kiinnostavimmat kulttuuriperinnön ilmiöt ja nostetaan ne koko Euroopan tietoisuuteen. Kilpailun tavoitteena on tutustuttaa nuoret kulttuuriperinnön käsitteeseen ja kannustaa heitä ilmaisemaan omia näkemyksiään.